

مدرسه عیار
AyarSchool

فصل ۹

کاربردهای عرضه و تقاضا:
تجارت بین الملل

تابستان ۱۴۰۲

عوامل تعیین کننده تجارت

۱

آثار تعرفه و سهمیه بندی بر واردات

۲

دلایل محدود کردن تجارت

۳

موافقت نامه های تجاری

۴

خلاصه

۵

در این درس با این پرسش‌ها مواجهیم:

۱ چه چیزی تعیین می‌کند که یک کشور چه مقدار از کالا را وارد یا صادر کند؟

۲ چه کسی از تجارت سود می‌برد؟ چه کسی از تجارت ضرر می‌کند؟

۳ اگر سیاست‌گذاران واردات را محدود کنند، چه کسی سود می‌برد؟ چه کسی آسیب می‌بیند؟

۴ دلایل رایج برای محدود کردن تجارت چیست؟

- یک کشور در یک کالا دارای مزیت نسبی است:
اگر کالا را با هزینه فرصت کمتر نسبت به سایر کشورها تولید کند.
- کشورها می‌توانند از تجارت سود ببرند:
اگر هر کدام کالایی را صادر کند که در آن مزیت نسبی دارد.

عوامل تعیین کننده تجارت

عوامل تعیین کننده تجارت

در تعادل بدون تجارت:

- فقط خریدار و فروشنده داخلی
- قیمت و مقدار تعادلی، تعیین شده در بازار داخلی
- مجموع منافع
 - مزاد رفاه مصرف کننده
 - مزاد رفاه تولید کننده

قیمت جهانی و مزیت نسبی:

P_W = قیمت حاکم در بازارهای جهانی

P_D = قیمت داخلی بدون تجارت

• اگر $P_D < P_W$,

کشور داخلی دارای مزیت نسبی است و کالا را صادر می‌کند.

• اگر $P_D > P_W$,

کشور داخلی مزیت نسبی ندارد و کالا را وارد می‌کند.

- اقتصاد کوچک در بازارهای جهانی قیمت پذیر است.
- اقدامات آن هیچ تاثیری بر P_W ندارد.
- هنگامی که یک اقتصاد کوچک درگیر تجارت آزاد است، P_W تنها قیمت مربوطه است:
 - هیچ فروشنده‌ای کمتر از P_W را قبول نمی‌کند. (می‌تواند کالا را به قیمت P_W در بازارهای جهانی بفروشد)
 - هیچ خریداری بیش از P_W پرداخت نمی‌کند. (می‌تواند کالا را با P_W در بازارهای جهانی خریداری کند)

بدون تجارت:

$$P_D = 4 \text{ دلار}$$

$$Q = 500$$

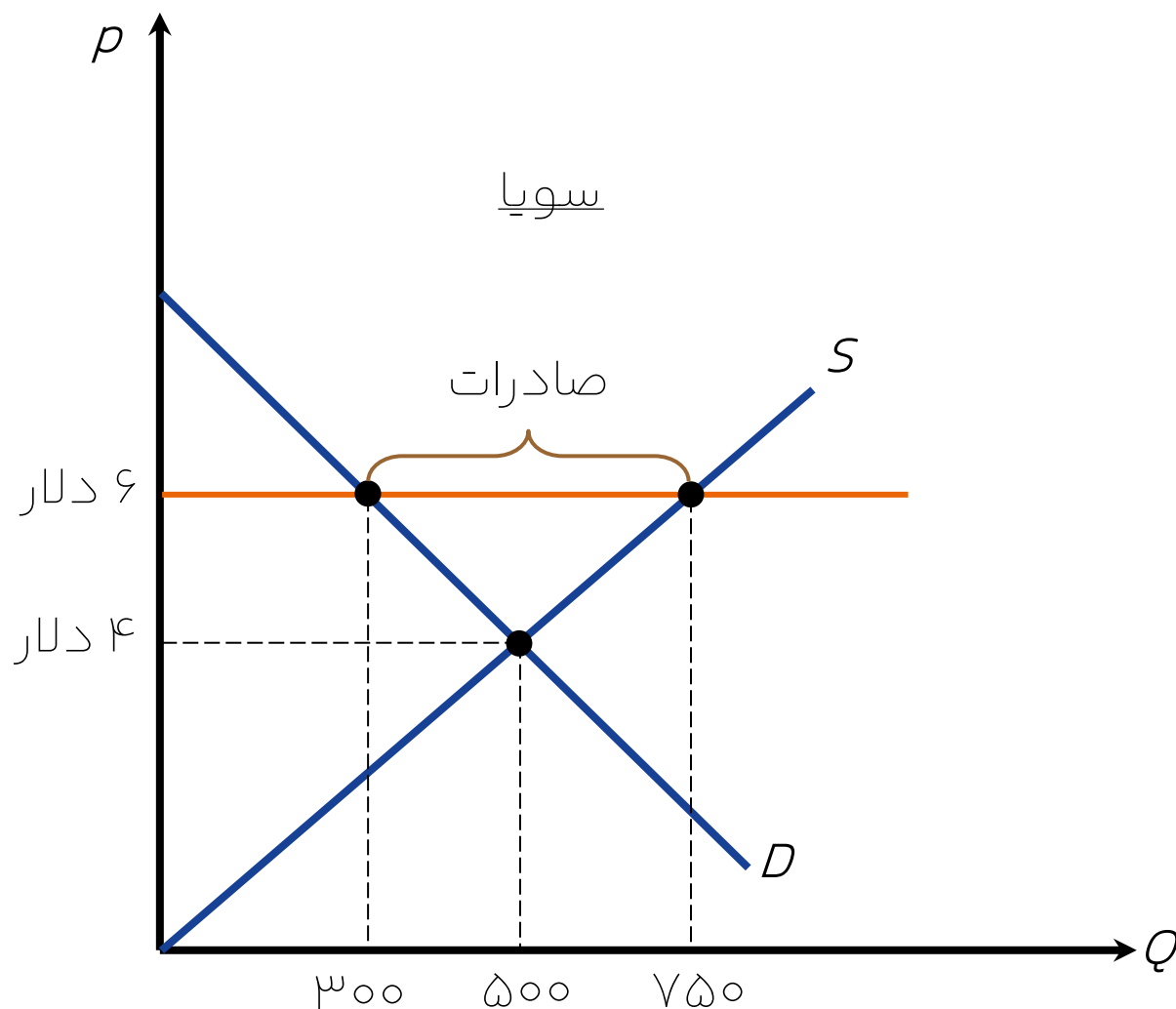
$$P_W = 6 \text{ دلار}$$

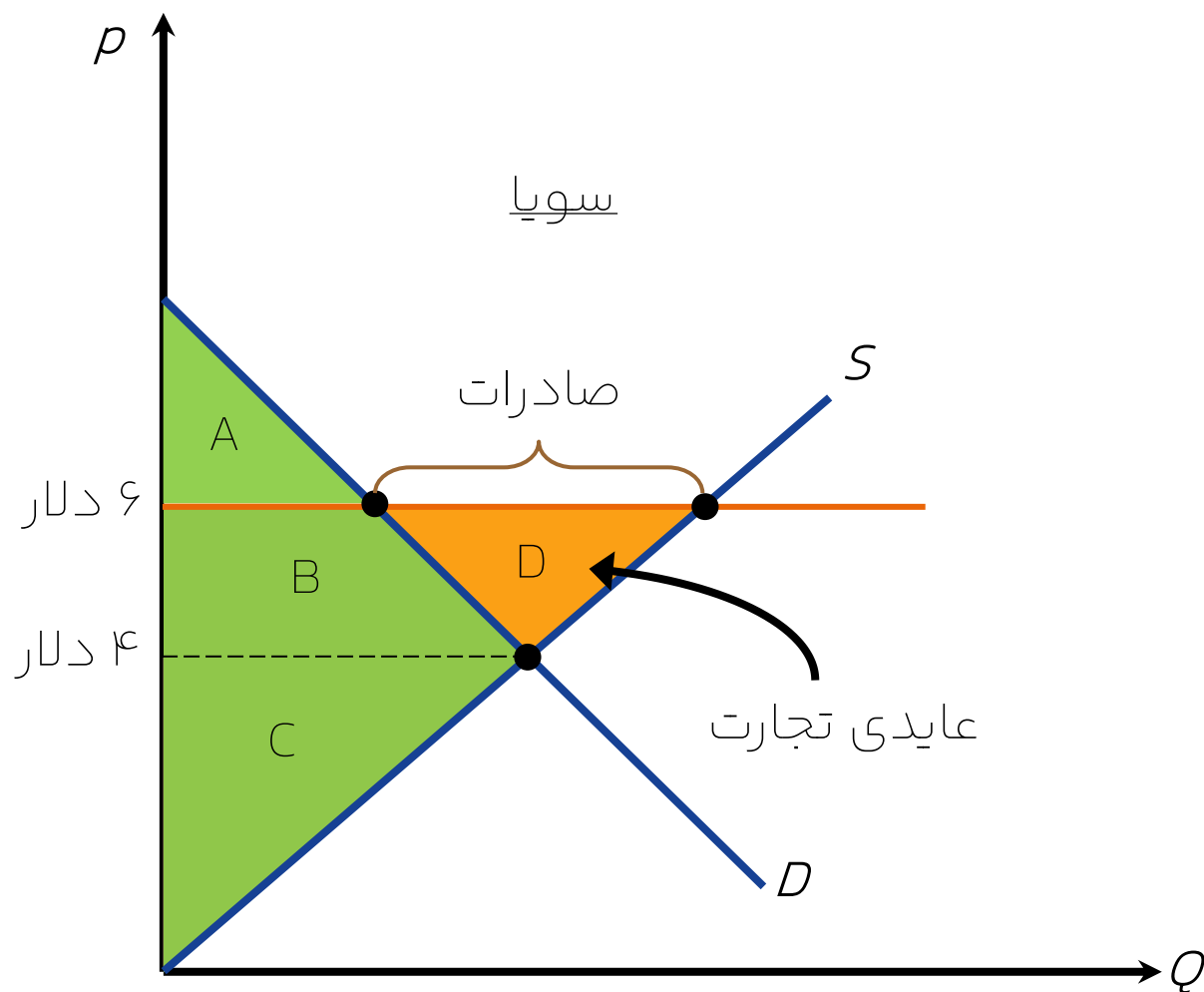
تحت تجارت آزاد:

• تقاضا مصرف‌کنندگان داخلی = 300

• عرضه تولیدکنندگان داخلی = 750

• صادرات = 450

بدون تجارت:

$$CS = A + B$$

$$PS = C$$

$$A + B + C = \text{کل مازاد}$$

با تجارت:

$$CS = A$$

$$PS = B + C + D$$

$$A + B + C + D = \text{کل مازاد}$$

بدون تجارت:

$$P_D = ۳۰۰۰ \text{ دلار} , Q = ۴۰۰$$

- در بازارهای جهانی

$$P_W = ۱۵۰۰ \text{ دلار}$$

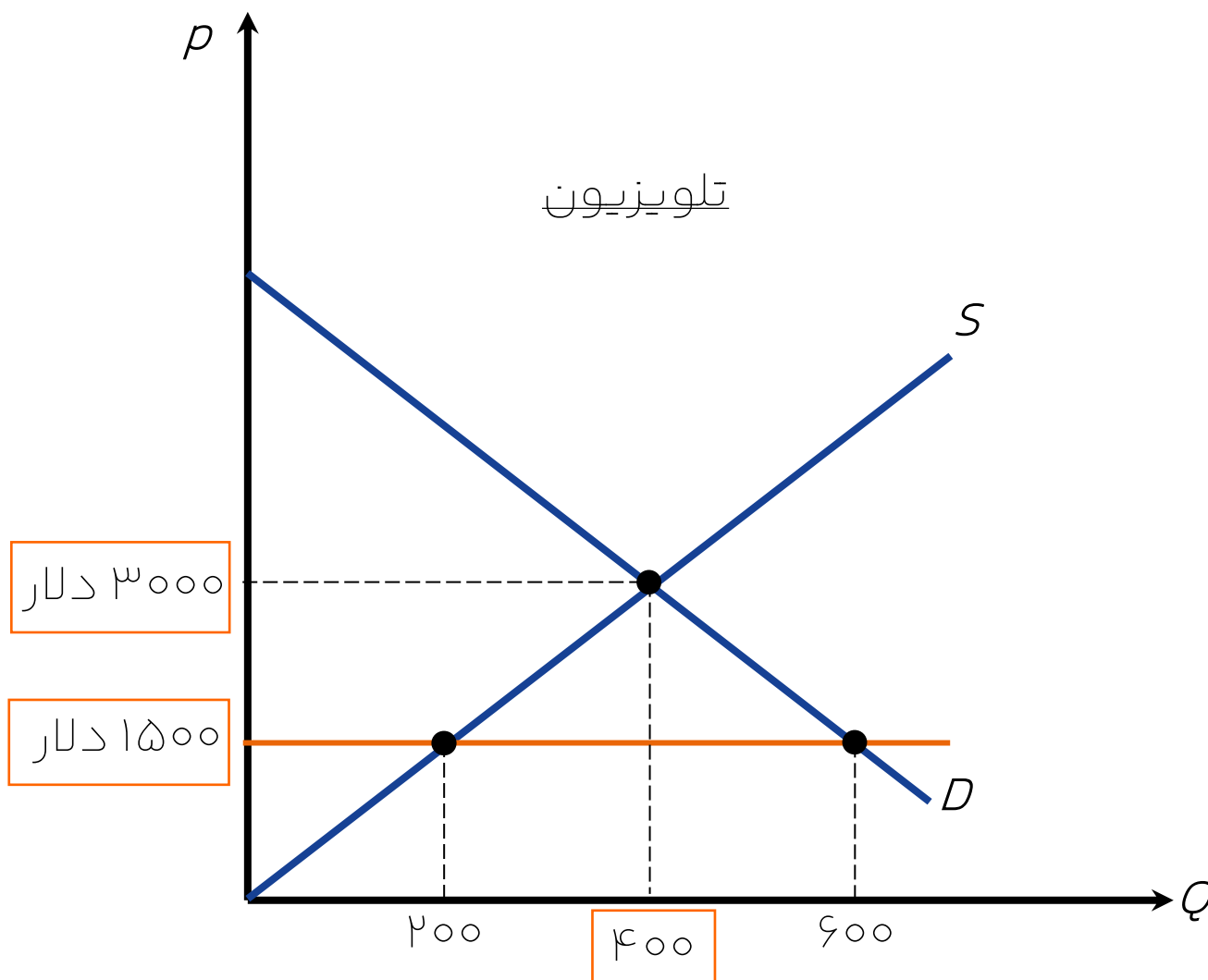
- در شرایط تجارت آزاد، کشور چقدر

تلویزیون وارد یا صادر خواهد کرد؟

- مزاد رفاه مصرف‌کننده، تولیدکننده و

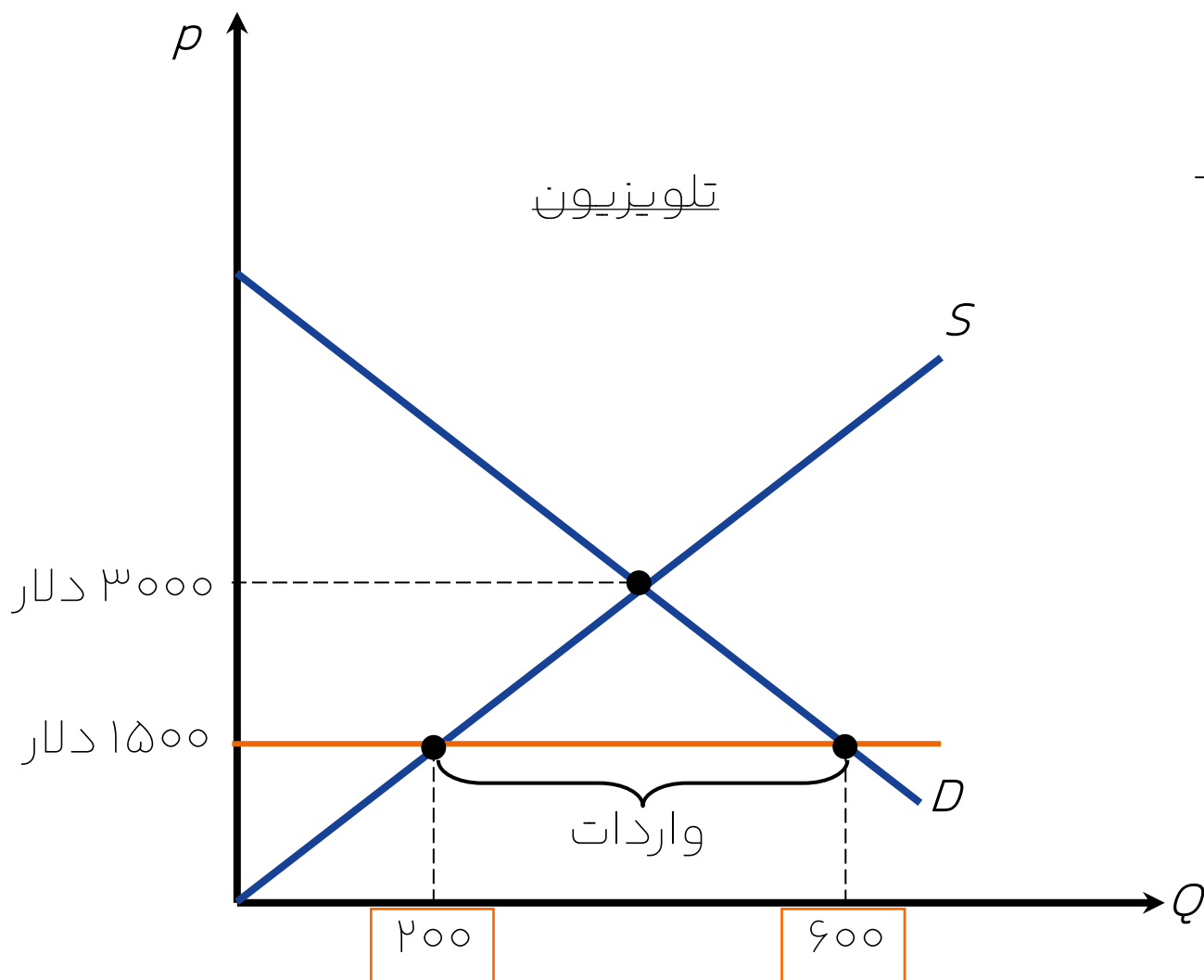
مزاد رفاه کل را در دو حالت بدون تجارت

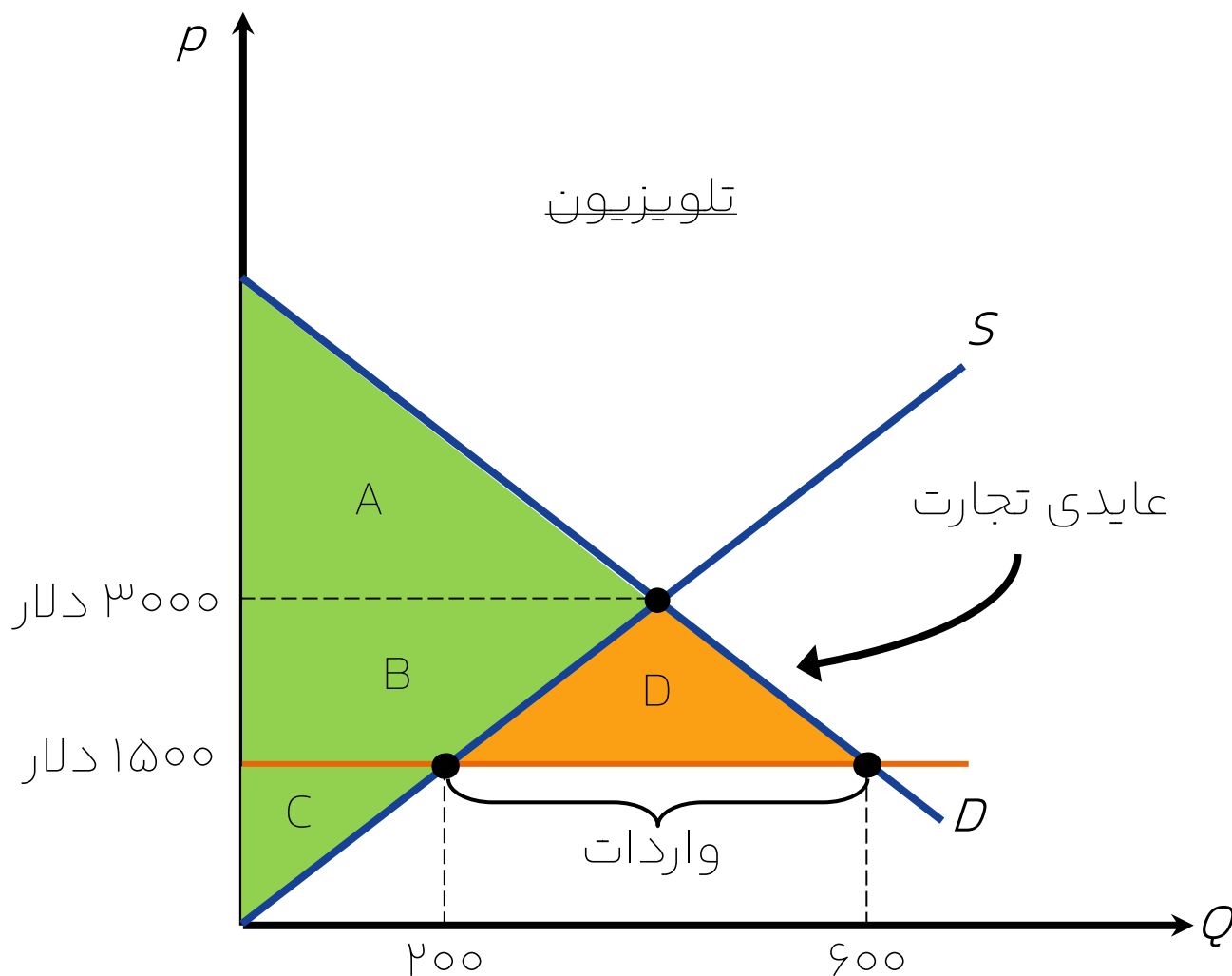
و با تجارت شناسایی کنید.

تحت تجارت آزاد:

- تقاضا مصرف‌کنندگان داخلی = ۶۰۰ واحد
- عرضه تولیدکنندگان داخلی = ۲۰۰ واحد
- واردات = ۴۰۰ واحد

بدون تجارت:

$$CS = A$$

$$PS = B + C$$

$$A + B + C = \text{کل مازاد}$$

با تجارت:

$$CS = A + B + D$$

$$PS = C$$

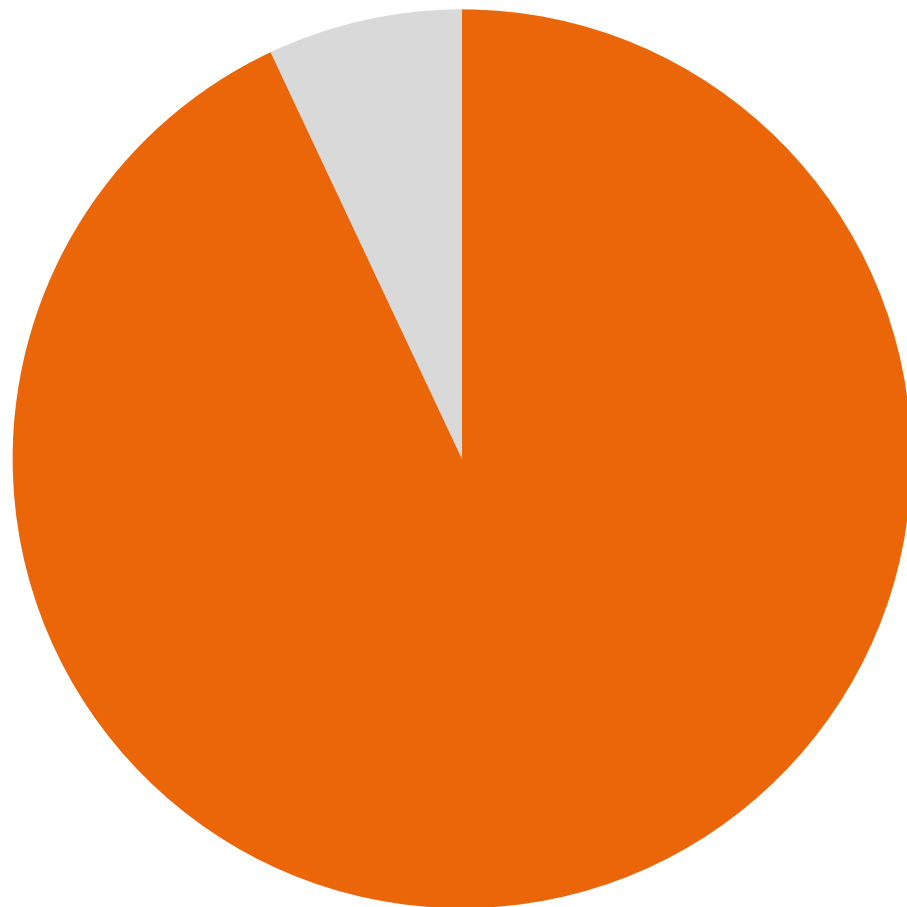
$$A + B + C + D = \text{کل مازاد}$$

	$P_D < P_W$	$P_D > P_W$
جهت تجارت	صادرات	واردات
مازاد رفاه مصرف‌کننده	کاهش	افزایش
مازاد رفاه تولیدکننده	افزایش	کاهش
مازاد رفاه کل	افزایش	افزایش

چه کالایی وارد شود و چه صادر شود، تجارت برنده و بازنده ایجاد می‌کند. اما نفع آن بیشتر از ضرر است.

اقتصاددانان چه می‌گویند؟

مخالف | ۰%

موافق | ۹۳%

عدم اطمینان | ۷%

- "معاملات تجاری بزرگ گذشته به نفع اکثر آمریکایی‌ها بوده است."

برندگان و بازندگان تجارت

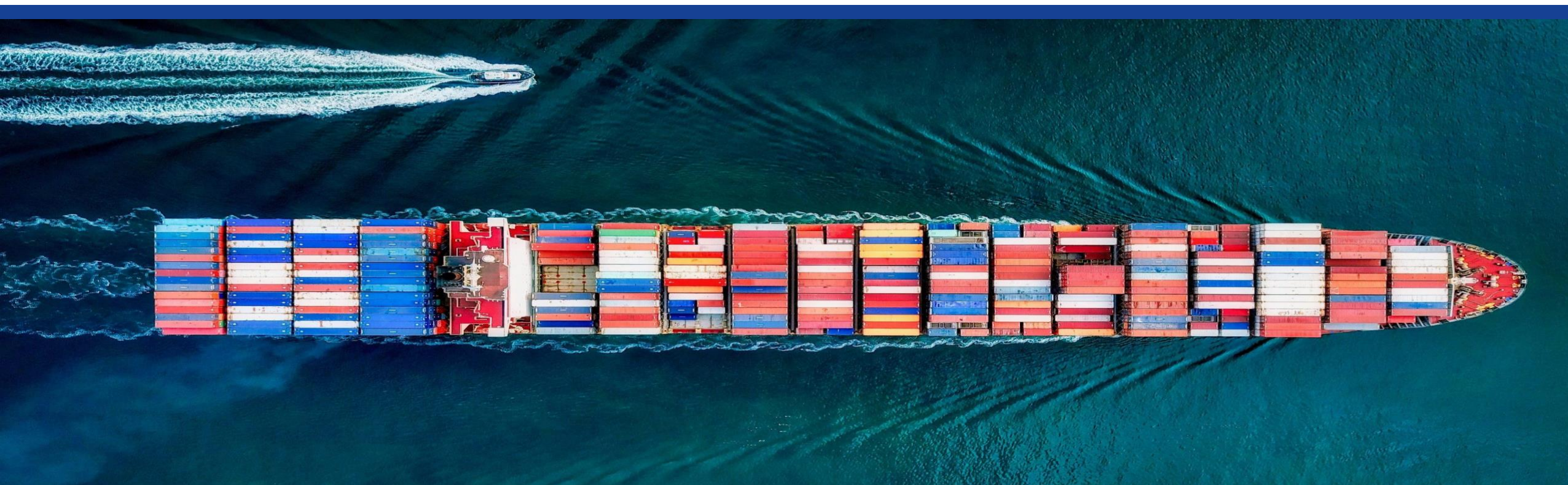
سایر مزایای تجارت بین الملل:

- مصرف‌کنندگان: افزایش تنوع کالاها
- تولیدکنندگان: هزینه‌های کمتر - صرفه جویی در مقیاس
- افزایش رقابت: کاهش قدرت بازار بنگاه‌های داخلی (افزایش رفاه کل)
- افزایش و بهبود جریان ایده‌ها: تسهیل گسترش پیشرفت‌های تکنولوژیک در سراسر جهان

پس دلیل این حجم از مخالفت با تجارت چیست؟

؟

بازندگان انگیزه بیشتری برای لابی کردن به منظور محدود کردن تجارت دارند:

- **زیان‌ها:** در میان گروه کوچکی از مردم متمرکز شده است که آنها را به شدت احساس می‌کنند.
- **منافع:** منافع حاصله میان بسیاری از مردم پخش می‌شود بنابراین، شدت احساس منافع نسبت به زیانی که بازندگان حس می‌کنند کمتر است.
- برندگان تجارت می‌توانند بازندگان را به نحوی جبران کنند؛ بطوری که همچنان در وضعیت مطلوب‌تر و بهتری قرار داشته باشند. (چنین جبرانی به ندرت اتفاق می‌افتد)

تعرفه

تعرفه

• مالیات بر کالاهایی که در خارج از کشور تولید و در داخل کشور به فروش می‌رسند.

در تجارت آزاد:

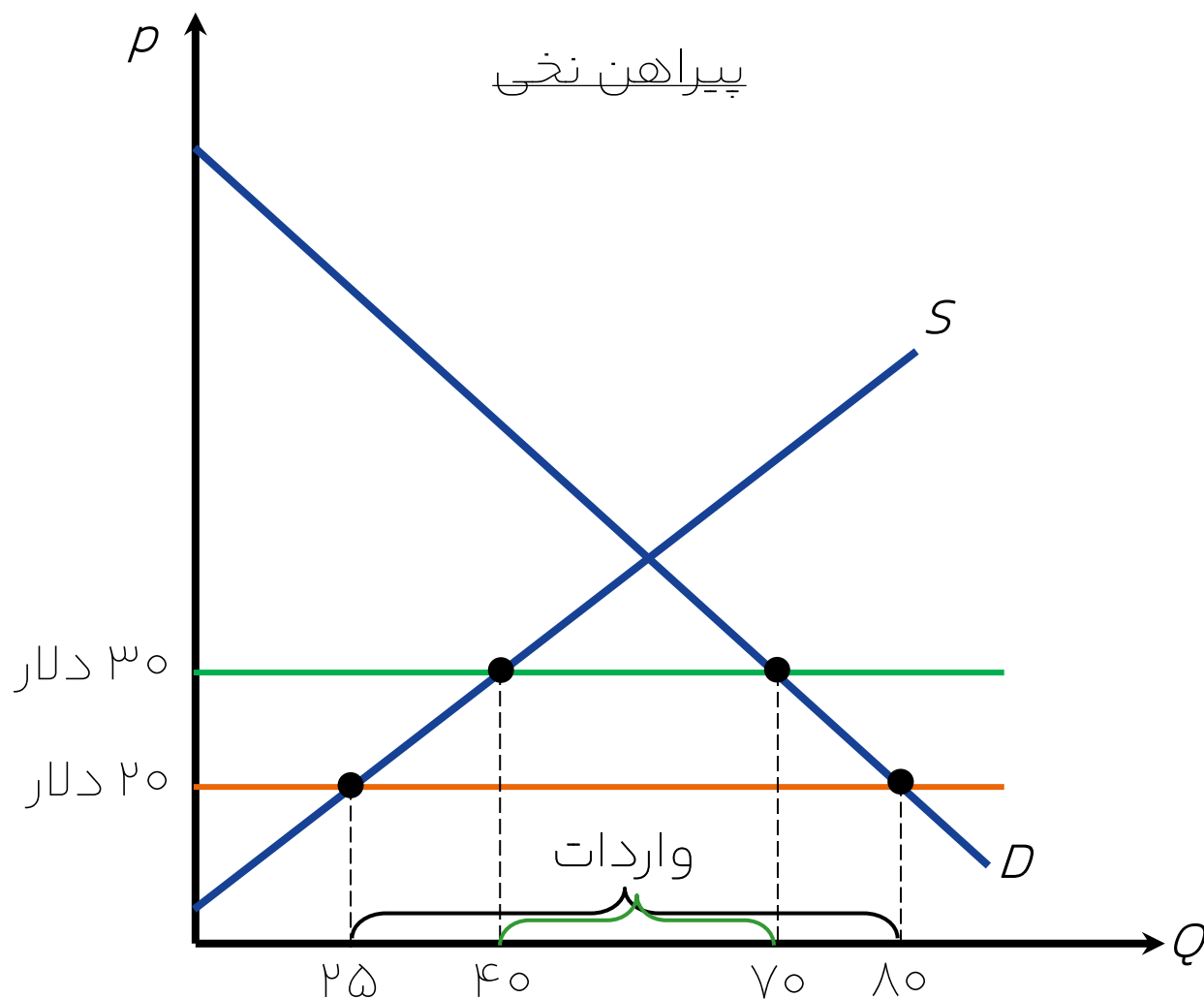
قیمت داخلی = قیمت جهانی

تعرفه بر واردات:

قیمت کالای وارداتی برای مصرف داخلی را به سطحی بالاتر از قیمت جهانی افزایش می‌دهد.

■ به اندازه مقدار تعرفه

$$P_W = \text{دلار } 20$$

تجارت آزاد:

- تقاضای خریداران = 80
- عرضه فروشندگان = 25
- واردات = 55
- تعرفه = 10 دلار بر هر واحد
- قیمت به 300 دلار می‌رسد.
- تقاضای خریداران = 70
- عرضه فروشندگان = 40
- واردات = 30

تجارت آزاد:

$$CS = A + B + C + D + E + F$$

$$PS = G$$

$$A + B + C + D + E + F + G = \text{کل مازاد}$$

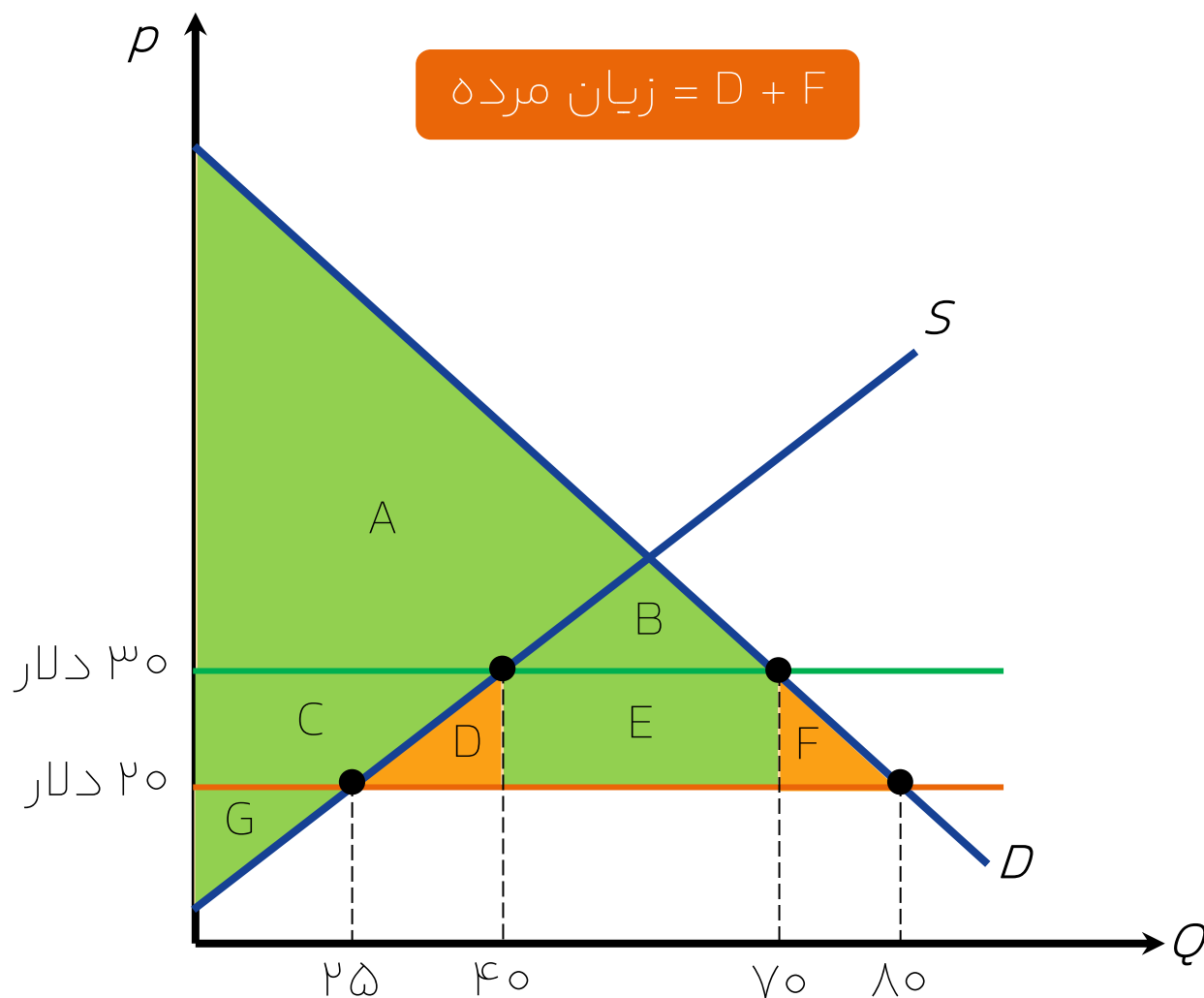
با تعرفه:

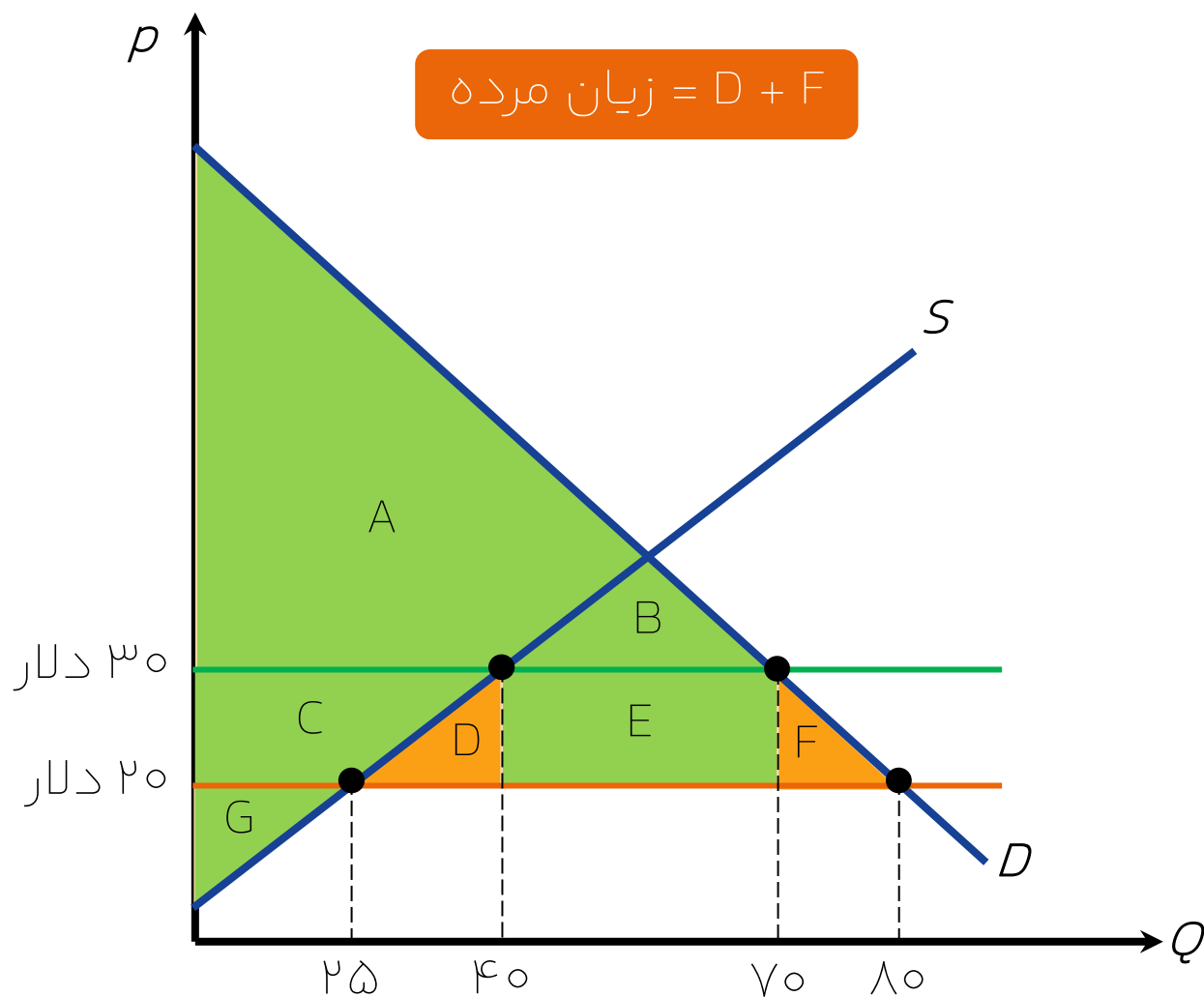
$$CS = A + B$$

$$PS = C + G$$

$$E = \text{درآمد}$$

$$A + B + C + E + G = \text{کل مازاد}$$

سهمیه بندی واردات:

- محدودیت کمی برای واردات یک کالا
- عمدتاً همان تأثیرات تعرفه را دارد:
 - افزایش قیمت، کاهش مقدار واردات
 - رفاه خریداران را کاهش می دهد.
 - رفاه فروشندگان را افزایش می دهد.
- تفاوت با تعرفه این است که تعرفه برای دولت درآمد ایجاد می شود اما در سهمیه بندی، برای افرادی که مجوز واردات پیدا می کنند، سود و عایدی ایجاد می شود.

جنگ تعرفه‌ای: آمریکا و چین

در اوت ۲۰۱۹:

- وضع تعرفه ۲۵ درصدی بر حداقل ۲۵۰ میلیارد دلار کالای وارداتی چینی توسط آمریکا
- در پاسخ، وضع تعرفه ۱۰ درصدی توسط چین بر حدود ۷۵ میلیارد دلار کالای وارداتی از آمریکا
- نبرد فرسایشی بین دو غول اقتصادی و پیامدهای آن بر اقتصاد جهان

محدود کردن تجارت

۳

استدلالات‌های وضع محدودیت تجاری:

۱. بحث حمایت از اشتغال و نیروی کار

- "تجارت با سایر کشورها مشاغل داخلی را از بین می‌برد."

- مخالفان:

- تجارت آزاد در حین اینکه برخی مشاغل را از بین می‌برد، شغل جدید نیز ایجاد می‌کند.
- بیکاری کل با افزایش واردات افزایش نمی‌یابد، زیرا از بین رفتن مشاغل ناشی از واردات با افزایش مشاغل در صنایع صادراتی جبران می‌شود.

۲. بحث امنیت ملی

- "دفاع از صنایع کلیدی برای امنیت ملی حیاتی است و باید از آن‌ها در برابر رقابت خارجی محافظت شود تا از وابستگی به واردات که ممکن است در زمان جنگ مختل شود، جلوگیری شود."

- مخالفان:

- نگرانی‌های مشروعی در مورد امنیت ملی وجود دارد.
 - اما تولیدکنندگان ممکن است به منظور در امان ماندن از رقابت خارجی، در مورد اهمیت خود برای امنیت ملی اغراق کنند.

۳. بحث صنایع نوپا (نوزاد)

- "صنایع تازه تاسیس به منظور آغازی موفقیت‌آمیز، نیاز به محدودیت‌های تجاری موقت دارند."

- مخالفان:

- اجرا در عمل دشوار است.
- حذف سیاست موقت دشوار است.
- برای رشد صنعت نوزاد، لزومی ندارد.

۴. بحث رقابت ناعادلانه

- "تولیدکنندگان استدلال می‌کنند که رقبای آن‌ها در کشور خارجی، مزیت ناعادلانه‌ای دارند (به عنوان مثال به دلیل یارانه‌های دولتی)."
 - مخالفان:
 - افزایش مازاد رفاه کل برای کشور
 - ما باید از واردات محصولات ارزان قیمتی که توسط مالیات‌دهندگان کشورهای دیگر به آنها یارانه تعلق می‌گیرد، استقبال کنیم.
 - سود مصرف‌کنندگان ما بیشتر از ضرر تولیدکنندگان ما خواهد بود.

۵. بحث حمایت به عنوان قدرت چانه‌زنی

- "محدودیت‌های تجاری زمانی می‌تواند مفید باشد که ما با شرکای تجاری خود چانه‌زنی کنیم."

- مخالفان:

- تهدید ممکن است کارساز نباشد.

موافقت نامه های تجاری

- رویکرد یکجانبه به منظور دستیابی به تجارت آزاد
 - حذف محدودیت های تجاری به صورت یک طرفه
 - بریتانیا، قرن ۱۹م
 - شیلی و کره جنوبی، سال های اخیر
- رویکرد چندجانبه به منظور دستیابی به تجارت آزاد
 - کاهش محدودیت های تجاری، همزمان با سایر کشورها
 - NAFTA , GATT

موافقت‌نامه‌های تجاری

- NAFTA، موافقت‌نامه تجارت آزاد آمریکای شمالی در سال ۱۹۹۳، کاهش موانع تجاری بین ایالات متحده، مکزیک و کانادا
- GATT، موافقت‌نامه عمومی تعرفه و تجارت ادامه سلسله مذاکرات بین بسیاری از کشورهای جهان با هدف دستیابی به تجارت آزاد

GATT

- ایالات متحده به تأسیس GATT کمک کرد.
 - بعد از جنگ جهانی دوم
 - در پاسخ به تعرفه‌های بالای وضع شده پس از رکود بزرگ دهه ۳۰
- با موفقیت میانگین تعرفه بین کشورهای عضو را از حدود ۴۰% به ۵% کاهش داد.
- در حال حاضر مقررات وضع شده توسط سازمان تجارت جهانی (WTO) اجرا می‌شود.

آیا عضویت در چنین پیمان‌هایی در هر برهه از توسعه یافتگی مؤثر است؟

مزایای رویکرد چند جانبه

- پتانسیل بیشتر جهت دستیابی به تجارت آزادتر در مقایسه با رویکرد یکجانبه
- توان بیشتر به منظور کاهش محدودیت های تجاری در خارج و داخل
- مزیت سیاسی
 - تعداد تولیدکنندگان نسبت به مصرف کنندگان کمتر است و بهتر سازماندهی می شوند.
 - نفوذ سیاسی بیشتر

خلاصه

- کشوری صادرات کالا انجام می‌دهد که در آن قیمت جهانی کالا بالاتر از قیمت داخلی بدون تجارت باشد. تجارت مازاد رفاه تولیدکننده را افزایش، مازاد رفاه مصرف‌کننده را کاهش و مازاد رفاه کل را افزایش می‌دهد.
- کشوری واردات کالا انجام می‌دهد که در آن قیمت جهانی آن کمتر از قیمت داخلی بدون تجارت باشد. تجارت مازاد رفاه تولیدکننده را کاهش، اما مازاد رفاه مصرف‌کننده و کل را افزایش می‌دهد.
- تعرفه به نفع تولیدکنندگان است و برای دولت درآمد ایجاد می‌کند، اما ضرر و زیان مصرف‌کنندگان بیشتر از این عایدی است.

- استدلال‌های رایج برای محدود کردن تجارت عبارتند از: حمایت از اشتغال، دفاع از امنیت ملی، کمک به صنایع نوپا، جلوگیری از رقابت ناعادلانه و پاسخ به محدودیت‌های تجارت خارجی.
- برخی از این استدلال‌ها دارای نکات قابل توجه هستند، اما اقتصاددانان معتقدند تجارت آزاد معمولاً سیاست بهتری است.

ممنون از
توجه شما

مدرسه عیار
AyarSchool